

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, May 22, 1981

Nr. 101

KANCLERIS SCHMIDT TARIASI WASHINGTON

SIRIJOS IR IZRAELIO KRIZĖ DAR NEKELIA OPTIMIZMO

JŲ ATSAIDĖ SIRIJOS PREZIDENTO PAREISKIMAI

JERUZALĖ. — Trečiadienį posėdžiavo Izraelio ministerių kabinetas ir svarstė susidariusią krizę su Sirija. Po posėdžių valdžios kalbėtojas pareiškė, kad nutarta imtis nepaskelbtų priemonių krizei likviduoti taikingu būdu, nes Amerikos prez. Reagano specialaus pasiuntinio Philip Habib diplomacija pagerino galimybes iki taikingo sprendimo. Izraelio premjeras Menachem Begin pareiškė, kad dar nėra pasiekta taikai pagrindų, tačiau Izraelis dės pastangas išspręsti priešlektuvinių sviedinių krizę Libane taikingu būdu.

Buvo kalbama apie Amerikos pasiūlymą krizei likviduoti. Pasiūlymo pagrindu yra paragrafas, kad Izraelio lėktuvai nepuls Sirijos karinių dalinių Libane, jei Sirija iš ten atšauks Sovietų Sąjungos gamybos SAM tipo priešlektuvinius sviedinius. Buvo numatyta visai sustabdyti aviacijos veiklą Libano erdvėje. Net žvalgybos lėktuvams buvo uždrausta ten skraidyti, gi žinias rinkti satelitais ar kitomis priemonėmis.

Priešlektuvinių sviedinių krizė prasidėjo balandžio 29 dieną. Vieną dieną prieš tai Izraelio naikintuvai, pūdamai paleistiečių partizanų stovyklas, bei įtvirtinimus Bekaa slėnyje pietų Libane, numušė du Sirijos karinius malūnsparnius.

Trečiadienio vakare Sirijos prezidentas Hafez Assad susaūkė Vakarų spaudos korespondentų konferenciją Damasko. Jis jiems pareiškė, kad jam nėra žinomas joks amerikiečių planas. Iki šiol buvo kalbama tik apie Izraelio reikalavimus. Dabartinėmis sąlygomis, Sirija turi apsaugoti savo kariuomenės dalinius nuo aviacijos puolimų. Tam ir buvo ten pasiūstos priešlektuvinės SAM baterijos. Izraelis puola mūsų kariuomenės dalinius Libane, bet kai mes juos apripiname apsigynimo priemonėmis, tai sako, jog tai daryti neturime teisės. Izraelis ne tik mus puola, bet ir nori, kad mes pakeltume rankas", pareiškė H. Assadas.

Po prez. Assado pareiškimų korespondentams, atstovas Philip C. Habib matėsi su premjeru Beginu ir su juo kalbėjo 95 minutes. Beginas pareiškė, kad prezidentas Assadas sukėlė nepalankią atmosferą, tačiau jis pasitiki atstovo Habib intencija ir gabumais.

Tuo tarpu Jungtinių Tautų

generalinis sekretorius K. Waldheim New Yorke pranešė, kad JT daliniai saugos taiką Golano aukštumose dar 6 mėnesius.

GEREJA POPIEŽIAUS SVEIKATA

ROMA. — Trečiadienį iš popiežiaus Jono Pauliaus II kūno gydytojai išėmė 26 stichius. Jis jau vaikščiojo Gemelli ligoninės koridoriais ir valgė visiems ligoniams duodamą maistą. Italijos gydytojų grupė pareiškė šešiams užsieniečiams kolegoms, kad popiežiaus temperatūra yra normali ir jis jau nelaikomas pavojingai sergančiu. Tačiau Ispanijos gydytojas pareiškė, kad pavojus praeis tik po 15 ar 20 dienų. Tarp kitų Bažnyčios dionitierių, jį aplankė Italijos vyskupo pirmininkas kard. Anastasio Alberto Ballestrero.

23 metų pasikėsintojas Mehmet Ali Agca perkeltas iš Romos policijos į priemonių kalėjimą.

VANDENYNE IŠKILS NAUJA SALA

HONOLULU, Havajų salos. — Dr. Alex. Malahoff, tyrinėjantis vandenyno gyvenimą ir žuvis, tvirtina, kad netolimoje ateityje 18 mylių atstume nuo Havajų salų nauja sala. Sala galės būti apie 15 mylių ilgio ir 8 mylių pločio.

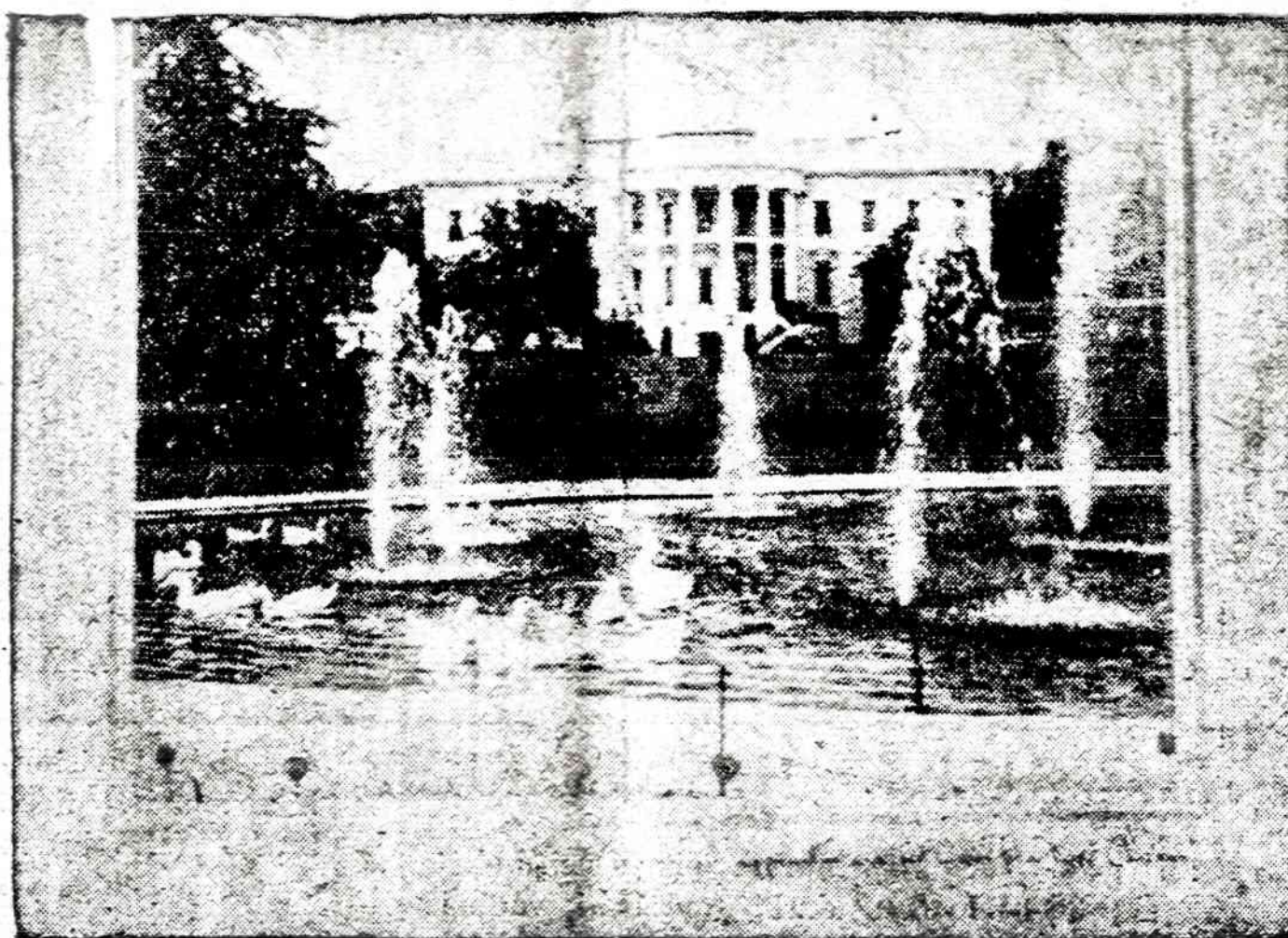
Salos dar nėra, ji nesimato, bet mokslininkai nustatė, kad ugnikalnis visą laiką verčia lava iš vandenyno dugno, esančio 12 tūkšt. pėdų gilumoje. Sala dar galvos neįskėlė iš vandens paviršiaus, bet ją jau pakrikštijo Loli vardu.

Salos viršūnė dabar yra 2,142 pėdų gilumoje.

— Illinois seimelyje buvo kilęs sumanymas, kad motoristų sukimas į dešinę prie raudonų šviestų yra pavojingas pėstiesiems, tačiau almetas 148:14 balsų dauguma.

Sekr. A. Haig trečiadienį tarėsi su kancleriu Schmidt ir vėliau nulydėjo kanclerį į prezidentūrą.

Kancleris H. Schmidt atskrido į Washingtoną trim dienom tartis su prez. Reaganu Baltuose Rūmuose.

F. MITTERRAND PRISAIKDINTAS PRAN- CŪZIJOS PREZIDENTO PAREIGOMS

MANOMA, KAD NAUJAI ISIRINKTAS PREZIDENTAS
NETURIS TIES PAREISTŲ PAREMONTA

PARYŽIUS. — Ketvirtadienį Francois Mitterrand prisiekinė Prancūzijos prezidento pareigas. Laikraščiai pranešė, kad buvęs prezidentas Valery Giscard d'Estaing gali atidėti naujai isirinkto prezidento prisiekinimą. Kiti dar pranešė, kad Paryžiuje dėl to gali kilti neramumų. Buvo ir kitokių gandų, bet prezidentūros perdavimas vyko tvarkingai ir ramiai. Policija ir karų vadovybė būtų atstaciusi tvarką, jeigu triukšmą dariai būtų bandę sutrukdyti prezidentūros perdavimą daugiausia balsų gavusiam kandidatui. Tvirtinama, kad prezidentas Mitterrand neužilgo turės paleisti parlamentą, nes su šiuo jis negalės dirbti.

PASIRAŠYTA SINAJUI SAUGOTI SUTARTIS

KAIRAS, Egiptas. — Trečiadienį buvo pasirašyta Izraelio, Egipto ir JAV sutartis Sinajaus kalnams saugoti, — paskelbė Egipto užs. reikalų ministeris. Izraelis pasirašė taiką su Egiptu, bet Izraelis nenorėjo traukti savo karo jėgų iš Sinajaus kalnų, kol nebus sudaryta jėga strateginėms Sinajaus pozicijoms ginti. Iš Sinajaus kalno galima kontroliuoti įplaukimą į Akabos įlanką.

Sutartis sako, kad bus sudaryti trys kariuomenės batalionai strateginiams keliams saugoti. Izraelis reikalavo bent 2,000 karių keliams saugoti, bet pasitenkinta trim batalionais. JAV sutiko mokėti karių algas. Kai bus sudaryta apsauga, tai Izraelio kariai apleis Sinajaus pozicijas.

— Trečiadienį Senatas 96 balsais prieš 0 nutarė nemažinti socialinės apdraudos išmokėjimų. Prezidento įstatymo projektą atmetė ir patys respublikonai.

— Ketvirtadienį aukso uncija kainavo \$473.

GINČAI DĖL KODIKŲ MAISTO

WASHINGTON, D.C. — Sveikarijoje vyksta Pasaulinės sveikatos organizacijos konferencija. Balsuojant už kūdikiams maisto gamybos taisyklės, Amerikos atstovai balsavo prieš griežtumą jose. JAV delegatai eilęsi pagal prez. Reagano instrukcijas, tačiau vėliau balsavo prieš griežtumą 59:1. Administracija susilaukė senatoriaus Kennedy ir kitų kritikos.

Konferenciją organizavo Jungtinės Tautos. JAV ambasadorius Sveikarijoje Gerald Helman pareiškė, kad nustatymas sunkių sąlygų kenkia pasauline produkcijai.

W. CRONKITE KINJOJE NEGALĖJO FILMUOTI

PEKINAS, Kinija. — Walter Cronkite buvo nurykęs su fotografu specialistų grupę į Kiniją padaryti keletą nuotraukų žurnalui "Universe".

Cronkite pradėjo fotografuoti zoologijos sode esančias pando, bet kai jam buvo pasakyta, kad jis neturi teisės fotografuoti pando, tai jis ėmė savo žmonių susidėti visus filmus ir galimai greičiau išvažiuoti.

Cronkite anksčiau buvo padaręs kelias pastabas. Jis mano, kad jo kritika nepatiko kiniečiams ir todėl jie vėliau jam priminė, kad jis pando negali fotografuoti ir kad jo buvimas laikas pasibaigė. Cronkite pasiekė Kiniją gegužės 11 dieną.

— Belfasto Maze kalėjime mirė dar vienas Airijos Respublikos Armijos narys — teroristas Raymond McCreesh. Jis atsisakė valgyti 61 dieną.

— New Yorke varžytinių metu už Edgar Degas paveikslą "Eugene Manet" sumokėjo \$22 milijono.

IZRAELYJE MAŽEJA ŽYDAI

TEL AVIVAS. — Vidurinius Rytus lankantis korespondentas Roger Simon rašo Chicago Sun-Times, kad mažiausio gegužės 21 d. laidoje apie pavojų, kad ateityje žydai Izraelyje gali tapti tautine mažuma. Jis tą problemą vadina pavojingesne už teroristus ir Sirijos priešlektuvinių sviedinių krizę.

Dabar Izraelyje arabų yra tik 16 nuosimėjų. Tačiau jų gimimai yra du kartus didesni už žydų. Apie 2000 metų jų bus jau 25 nuosimėjų ir sudarys pavojų parlamento rinkimuose. Pagal Hebrėjų universiteto studiją, Izraeliui susidarytų daug didesnis pavojus, jeigu jis prisijungtų užimtas teritorijas, kuriose dominuoja arabai. Prie esamų sąlygų, 2010 metais Izraelyje būtų tik 45 nuosimėjų žydų, nežinotinai imigracijos, kuri vis mažėja. 1979 metais Izraelin imigravo 28,000 asmenų, gi 1980 metais tik apie 20,000 asmenų, o š.m. iki kovo mėn. imigravo 922 asmenys. Žydų agentūros pranešimu, nuo 1948 m. iš Izraelio išvyko ir gyvena kituose kraštuose 270,000 asmenų, gi su jų vaikais dabar susidarytų apie pusę milijono žydų.

Didžiausias kontingentas žydų atvyksta iš Sovietų Sąjungos. Bet jie nori gyventi Amerikoje, kurioje gyvena apie 6 milijonai iš 10 milijonų sveturių gyvenančių žydų. Tačiau iš JAV atvyksta daug imigrantų patriotiniais sumetimais.

— Illinois Senatas visais 54 balsais priėmė įstatymą, kad ambulanšai ir kitos ligonių transporto mašinos būtų valstybės tikrinamos kaip ir kitos mašinos, taip pat turėtų finansinę atsakomybę.

— Chicago inžinieriai prieis įsitikinimo, kad du blogai pastatyti stulpai neataikė viršų esančios žemės, todėl ir nuvirto miesto garažas.

— Šiaurės Salvadore trečiadienį vyko kruvinos kovos tarp įsibrovėlių iš užsienio ir Salvadora karių Cabanías srityje.

NORI, KAD ATOMO GINKLŲ NEBŪTŲ EUROPOJE

PATARS PREZIDENTUI REAGANUI NEVILKINTI
PASITARIMŲ SU SOVIETŲ SĄJUNGA

WASHINGTON, D.C. — Vokietijos kancleris atskrido į Washingtoną pasitarti su prezidentu Reaganu įvairiais Vakarų Europos saugumo reikalais. Manoma, kad kancleris atskris savaitės pabaigoje, bet jis pagreitino savo kelionę, kad galėtų su prezidentu nuodugniai aptarti kelis Vokietijai svarbius klausimus.

Kancleris atskrido į karišką Andrew aerodromą, kelių patarėjų lydimas. Kancleris dėvėjo paprastą vokišką kepurę, tinkamą apsaugoti galvą nuo vėjo ir lietaus. Paprastai valstybės galvos į keliones leidžiasi pasipuošę juodomis skrybėlėmis, bet kancleris vėjui pavaršė pasirinko vokišką pajūrio kepurę.

Kanclerį į Washingtoną atlydėjo keli diplomatai, visi jauni bekepuriai. Pats kancleris jaunai atrodė, bet jo palyda dar jaunesnė.

Kancleris nori įtikinti prezidentą ir kitus pareigūnus, kad Vokietijos socialistai demokratų, pati didžiausioji demokratinė Vokietijos politinė partija, priitaria Šiaurės Atlanto Sąjungai ir šios Sąjungos nutarimui bendromis jėgomis ginti Šiaurės Atlanto Sąjungos narius. Kaip kiekvienoje didesnėje politinėje partijoje įvairiais klausimais esti skirtingų nuomonių, taip ir socialistų tarpe žmonės gali turėti kitokias nuomones apie atomo ginklų vartojimą. Partijai svetimi elementai gali paveikti silpnus narius, bet didelė partijos narių dauguma priitaria Vokietijos vedamai užsienio politikai ir remia Šiaurės Atlanto Sąjungos nutarimus. Partija informuota apie ministerių pasitarimus Romoje ir apie premjerų pasitarimus Briuselyje. Partijos narių dauguma priitaria kanclerio H. Schmidt vedamai politikai.

Kancleris Schmidt iš anksto buvo susitaręs pirmiausią pasimatyti su sekretoriumi A. Haig, o vėliau susitikti su prezidentu Reaganu. Kancleris nori įtikinti,

Helmut Schmidt

Kancleris Helmut Schmidt trečiadienį atskrido į Washingtoną ir nvyko pasitarti su sekretorium Haig.

ti, kad jis labai ilgai neatidėliotų susitikimo su Sovietų Sąjunga. Kancleris nori įtikinti prezidentą, kad rusai bandytų išvežti visas strategines atomo raketas iš visų Europos kraštų. Ne tik vokiečiai, bet ir kitos valstybės galėtų pastoti keliai besiveržiančiam Sovietų karo jėgoms.

Vokiečiai yra įsitikinę, kad dabartinis laikotarpis yra gerai pasitarimams su Sovietų Sąjungos valdovais. Reikia turėti galvoje, kad paties Brežnevo sveikata ne tokia jau stipri. Kiekvienam aišku, kad tokio amžiaus žmogui geryn ji neis. Iš informacijų žinoma, kad kartu su Brežnevu pasitrauktų ir kiti įtakingi politinio biuro nariai. Jų vietos užimtų jaunesni, kurie siekia griežtesnės politikos.

Sekretorius Haig buvo susitikęs su Sovietų ambasadoriumi Dobryninu. Jie kalbėjosi apie reikalingą tartis atominų ginklų kontrolės klausimu. Kancleriui rūpėjo išsikalbėti su amerikiečiais pirma, negu įvyks pasitarimas su Sovietų atstovais atomo ginklų reikalu.

— Grupė savanorių buvo nuvykusi į Laosą ieškoti suimtų amerikiečių, bet jie grįžo įsitikinę, kad ten amerikiečių nesis.

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt tariasi su prez. Reaganu Vakarų Europos saugimo reikalais.

KALENDORELIS

Gegužės 22: Elena, Julija, Rita, Aldona, Vidminė, Rimtenis.

Saulė teka 5:25, leidžiasi 8:10.

Oras giedras, šiltas.

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

V metai

Gegužės 22, 1981 — Nr. 21 (184)

Redaguoja PRANAS SULAS

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washtenaw, Chicago, IL 60632

KURIUOSE BANKUOSE GALIMA GAUTI PIGIAU ČEKIŲ KNYGELE?

Norėdama banke atsidaryti čekių sąskaitą, pasiteravau Federal Home Loan Bank of Chicago vadovus. Jie man įteikė informaciją raštu. Toje knygelėje aš nesuradau reikiamų duomenų tokiai sąskaitai atidaryti. Dabar kai kurios taupy-mo bendrovės reikalauja, kad čekių sąskaitoje būtų minima-laus balanso suma vienokia, o kita bendrovė — didesnė, kitais žodžiais tariant, jos turi laisvą valią nustatyti koki nori čekių sąskaitoj minimum balansą. Aš surinkau iš kelių taupymo ben-drovių atspausdintas brošiūre-lės, kiekviena jų bendrovių tu-ri skirtingus nuostatus, kurie lie-tų čekių sąskaitų minimalinį balansą. Kitais žodžiais tariant, šiuo reikalu nėra nustatyta įstat-yminių nuostatų, bet palikta tau-pymo bendrovėms laisva pro-cedūra nustatyti minimalinį balansą čekių sąskaitai atidaryti.

Skaitant tuos informacinius lapelius, ne vieną nustebina toks sakiny: jeigu kas nors banko interesantai yra neaiš-ku, tai leidinyje pažymėti ke-turi keturių firmų advokatų

adresai su telefonų nr., ku-riems paskambinus, iš jų gau-sime paaiškinimus. Pažymėtina, kad kai kurios tų firmų advokatų raštinės yra gana toli nuo Chicago, pvz., Allan Schott, Attorney — Advisor, Treasure Department, Washington (202-566-6788).

Pasirodo, kad Washingtono biurokratai auga greičiau, ne-gu grybai, vad. kelmučiais Lietuvoje. Tokiam mažam klausimui, jie laiko 3-4 ad-vokatus, kurie atsakinėja į klientų teisinius klausimus. Toji jų duodama informacija smarkiai „sumaišyta“, gal dėl to toms firmoms reikia laiky-ti tuos advokatus, kad klausi-mus „atmašytų“.

Turiu prisipažinti, kad aš asmeniškai bijojau į Washing-toną skambinti, kad paaiškin-tų bet koki klausimą, ypač ko-dėl nėra įstatyminių nuostatų be diskriminacijos pobūdžio. Susilaikiau skambinęs, nes pa-būgau, kad neva už „paaiški-nimą“ man, neprisistytų dide-lio honoraro sąskaitos.

Pr. Fabijonaitis

VYRESNIO AMŽIAUS ASMENYS SAVO NUOTRAUKAS OK. LIETUVOJE PRIVALO KEISTI

Apie naujuosius Sovietų išduodamus okup. Lietuvos pa-sus kovo mėn. 20 d. „Tiesoje“ kai ką paskelbė gen. mjr. Sta-šys Lisauskas. Savo praneši-me jis sako, kad kiekvienas okup. Lietuvos gyventojas, su-laukęs 16 ar daugiau metų amžiaus, jau turi turėti naujus Sovietų pasus.

Esą senųjų pasų į naujuo-sius Sovietų pasus okup. Lietu-voje dar nesų pakeitę apie 125,000 asmenų. Jie raginami kreiptis į pasų tarnybas su rei-kiama dokumentais, dviem 50x60 milimetrų dydžio nu-otraukomis.

Pagal Sovietų Sąjungos pa-sų įstatymus, nuotraukas reikia pakeisti, kai žmogus sulaukia 25 ir 55 metų amžiaus. Be to-kių naujų nuotraukų pasas lai-komas negaliojančiu.

Milicijos gen. mjr. S. Lisau-skas savo paslaabas baigia ve-r-spėjimu: „Deja, dar pasitai-fo, kad atskiri piliečiai nesu-moningai ar tyčia pažeidžia tai-syklės. Būtinai priminti, kad gyvenimas be paso arba su ne-galiojančiu pasu, taip pat gy-venimas be registracijos, tyčia dokumentų gadinimas, taip pat nerūpestingumas jo laiky-mas, dėl kurio jis dinga, yra

visos pažeidimas, už kurį kal-ti asmenys gali būti baudžia-mi administracine tvarka. Ta-pačia tvarka baudžiami pareigū-nai, pažeidę pasų sistemos tai-syklės.“

Is gen. mjr. S. Lisausko ma-tyti, kad Sovietų sistema vis dar negali išsivesti be kontro-linės gyventojų registracijos. Pasai gauti ar jam pakeisti vis dar reikia dokumentų iš buv-usia komunistinė ūkio orga-nizacijų, lietuvių, kad žmo-gus teisėtai gyvena minėtoje vietoje.

Demokratinės laisvojo pa-sauijo šalys gyvenimams pa-sai iš viso nereikalingi, išsky-rus tuos atvejus, kai norima iš-važiuoti užsienį. Niekas jų ne-registruoja gyvenvietėse ir neinformuoja policijos. V.Ksl. („Tėviškės Žiburčiai“)

PARTIETIS

Prieš Partijos Namus Var-sauje stovi elgeta, Gomulkai išeinant iš Partijos namų, el-geta ištiesia savo ranką ir pra-ga išmaldos.

— Čia negalima elgetauti, piktai taria Gomulka ir liepia eiti prie bažnyčios.

Elgeta atkerta: — Negaliu, esu partietis.

M. K. Ciurlionis

JUCROS SONATA FINALE

JŪS KLAUSIATE, MES ATSAKOME

KL. Kaip gali darbdavys, hinkas pilnai neišmokėtą už-darbi (angliškai vadinamą — „back pay due“) pagal Federa-linį Uždarbių - Valandų įsta-tyną?

Johas B. Kas

ATS. Iš gauto ir laikomo pas save vaiko amžiaus pažy-mėjimo, Amžius ar darbo pa-žymėjimas (age or employ-ment certificates) yra išduo-dami pagal vietos valstijos į-satymus (State laws), papras-tai vietos mokyklos tarnauto-jų, išskyrus keturias valstijas. Federaliniai pažymėjimai yra išduodami Mississippi, South Carolina, Idaho ir Texas val-stijose.

KL. Kokius rekordus dar-bdavys turi laikyti pagal Federa-l Wage and Hour įstaty-mą?

Petras J. Šis

ATS. Darbdavys turi laiky-ti tokius rekordus, kuriuose pažymėta vardas, pavardė ir adresas kiekvieno darbinin-ko, jo gimimo data, jei jis jau-nesnis negu 19 metų amžiaus, darbo valandos ir jo uždarbis, įskaitant savaitinius uždarbis, kada antvalandžių apmokėji-mas reikalaujama mokėti ir kt.

KL. Ar yra nustatytos spe-cialios formos, kurias darbdavys turi naudoti rekordų vedimui?

Rožė M. Nė

ATS. Nėra išleistų specialių formų darbininkų rekordų ve-dimui. Įstatymas reikalauja tikrai sužymėti tam tikras ži-nias, kurias nustato Wage - Hour skyriaus taisyklės, 516 dalyje. Tas taisyklės galima gauti nemokamai Federalinio Darbo departamento raštinė-jė kiekvienoje valstijoje.

KL. Ką gali darbininkas da-ryti, jei jis mano, kad darb-davys prasizengia su Federa-linių Uždarbių - Valandų įsta-tynu (Federal Wage - Hour Law)?

Phyllis A. Ivis

ATS. Bet kas, tarnautojas, darbininkas, gali kreiptis į Fe-deralinio Darbo departamento Uždarbių - valandų skyrių. Besikreipiančio vardas ir pa-vardė bus laikoma paslaptyste. Jei yra būtina, skyriaus alsto-vas praveda tyrinėjimą ir nu-siskundusiam pranešama to re-zultatai. Informacijos, gautos laike tyrinėjimų, taip pat yra laikomos paslaptyste.

KL. Kaip gali gauti darbi-

hinkas pilnai neišmokėtą už-darbi (angliškai vadinamą — „back pay due“) pagal Federa-linį Uždarbių - Valandų įsta-tyną?

P. U-lis

ATS. Tais reikalais yra trys keliai: 1) Federalinio Darbo skyriaus administratorius gali patarti sumokėti pilnai neiš-mokėtą uždarbi, remdamasis tyrinėjimo daviniais; 2) tam tikrais atvejais Federalinis Darbo Ministeris (Secretary of Labor) gali iškelti civilinę bylą teisme, kad darbdavys su-mokėtų sulaikytą darbininkui uždarbi; 3) pats darbininkas gali užvesti civilinę bylą tei-sme, kad gautų pilnai neišmo-kėtą uždarbi, taip pat turimus nuostolius, kartu advokato iš-laidas ir teismo kaštus.

Tuo atveju, jei darbininkas sutiko, kad departamento ad-ministratorius patars sumokė-ti nedamokėtą uždarbi ir jam būtų pilnai sumokėta arba Fe-deralinio Darbo Sekretorius iš-keltų už jį civilinį ieškinį, ta-da darbininkas negali iškelti civilinės bylos tuo pačiu rei-kaavimo pagrindu.

KL. Ar yra pasenėjimo lai-kas iškelti civilinį ieškinį dėl pilnai darbdavio neišmokėto darbininkui uždarbio?

Romas M. Čius

ATS. Civilinį ieškinį dėl pil-nai neišmokėto darbininkui uždarbio reikia iškelti dviejų metų laikotarpyje, skaitant laiką nuo tos dienos, kai darb-davys turėjo mokėti uždarbi ir jis atsisakė sumokėti.

KL. Ar Federalinis Darbo - Uždarbio įstatymas apsaugo-ją tokį darbininką, kuris ieš-ko savo statuo nustatytą tei-sių?

F. G. Kas

ATS. Yra Federalinio Dar-bo įstatymo lūžimas atėjusi iš darbo arba kitoki būdu diskriminuoti darbininką, kai jis paduoda skundą arba da-lyvauja procese pagal minimą įstatymą.

pr. fb.

KL. Kur galima gauti dau-giau informaciją apie Federa-linių Uždarbių Valand įsta-tyną (Federal Wage - Hour Law) Chicagoje?

B. V.

ATS. Artimiausiam JAV dar-bo Departamento Valandinių Uždarbio skyriuje (U.S. De-partment of Labor's Wage

and Hour Division) kurių yra kiekviename didesniame šio krašto (JAV-ų) mieste. Chi-cagoje ši įstaiga yra 105 West Adams Street.

KL. Ar šis Federalinis Dar-bo įstatymas taikomas tik tiems darbininkams, kuriems mokamas valandinis atlygini-mas? už valandas, už mėnesį ar pagam, daiktų kiekį (piece-work) ar kitais pagrindais.

H. D. nas

ATS. Šis Federalinis Darbo įstatymas taikomas visiems darbininkams, nežiūrint to, kaip jiems mokamas atlygini-mas: už valandas, už mėnesį ar pagam, daiktų kiekį (piece-work) ar kitais pagrindais. Darbininkui turi būti mokama mažiausia \$3.25 už darbo va-landą ir pusantro karto jo re-gularaus atlyginimo už virš-valandžius, nežiūrint į tai ko-kiu pagrindu apskaičiuojamas mokėjimas.

KL. Ar įstatymas turi bet-kuriuos nuostatus, leidžian-čius mokėti atlyginimus ma-žiau kaip \$3.25?

T. Č. nas

ATS. Taip, Federalinis Dar-bo įstatymas numato, kad mo-kiniam (learners, apprentices), pranešėjams (messengers), dirbantiems prie laisvų, prane-simų išnešiojimo, ir invali-dams (handicapped) darbi-ninkams gali būti mokami specialūs minimumo atlygini-mai, kuriuos nustato šio de-partamento skyrius.

pr. fb.

PUSIES MEDIS

Lietuvoje augančios pušys tu-ri dvišakius spyglius. Jos žydi balandžio-gegužės mėnesiais.

Kankorėžiai prinoksta per 18 mėnesių. Iš kankorėžių sėklos išbura tik ateinantį pavasarį. Šakojasi taisyklingai. Šakni-jasi išleisdamos giliai, iki 3 me-trų, stumbrinę šaknį.

Aukščio pasiekia iki 40 metrų, ir subręsta sulaukusi 120 metrų, o gyvena apie 600 metų.

DINOSAURAI

Buvusio Amerikos presiden-to James Monroe sodybą, Oak Hill, lanko ekskursija. Sodybą supa puikus parkas, kuriame randasi didžiuliai akmenys su keistomis, didžiulėmis pėdų įspaudomis. Priėjus prie jų aiš-kintojas pasakoja, kad šios pė-dos esančios dinosauro. Staiga viena iš ekskursantų nuogas-tingu balsu šūkteli:

— O, Dieve, ir tik pamanyti: taip arti buvo atėję prie presi-dento namų!

SU PRAMOGŲ PROGRAMA CHICAGOJE PASKELBTA SENJORŲ SAVAITĖ

Chicagoje nuo gegužės 26 li-31 dienos paskelbta Senjorų Savaitė. Toji savaitė bus atzy-mėta Ford City Shopping Cen-tre, 7901 So. Cicero Ave. Mini-ma šventė įvyks "Senior on the Mall" reguliariomis va-landomis.

Toje savaitėje bus pagerbta žilstancijų generacija. Šven-tės metu bus įvairūs vaidini-mai, madų paroda, šokiai ir bus įteikti pasižymėjimai tų metų atsižymėjusiems senjo-rams.

Daugelio senjorų grupės at-stovai teiks visiems patarna-vimą vietoje ir jiems padės ki-ty organizacijų atstovai, įskai-tant merę Jane M. Byrnes Neighborhood dep-to komisio-nierius Hary J. Sikorski, Illi-nois valstijos štabo sekretorius Alan Dixon, Sveikatos, Svieti-mo ir Gerbūvio dep-to, RTA, Chicagos Viešojo knygyno, United Partison Fundacijos ir kitų organizacijų atstovai.

Magd. S. nė

MEDICINA ATSLIKUSI

— Aš tamstai jau keletą ka-tų sakiau, kad negalima gerti alkoholio, — aiškina gydytojas pacientui.

Taip, atsimeinu, bet aš ma-niau, kad per tą laiką medici-na yra padariusi pažangą.

PERDAUG VALGO

— Leidys ir džentelmenai! — šaukia gatvės artistas. — Tuoj pamatysite, kaip aš valgau ak-menis, vinis ir angli. Todėl nepa-gailkite kelių penų duonos kšneliui.

— Ką, tu šitiek suvalgysi ir dabar būsi alkanas. — sušuko kažkas iš minios.

PAUKSČIŲ AMŽIUS

Strausas gyvena iki 45 me-tų, laukinės žąsys iki 80 metų, papugos iki 100 metų, o sakalas net iki 160 metų.

MILIJONIERIAUS SŪNELIS

Milijonieriaus sūnelis užsuko į naktinį klubą. Pavalgęs ir pa-gėręs jis paklausė padavėją:

— Sakyk, kiek daugiausia ar-batpinių tu esi gavęs?

— 100 dolerių.

Jis ištraukė 20 dolerių ir pa-davė.

— Jeigu kitą kartą kas nors klaus, kas tau daugiausia davė, tai sakyk, kad aš.

— Gerai, — atsakė padavėjas.

— O dabar pasakyk, kas gi tau tuos 100 dolerių toks davė?

— Tamsta, pone.

LAIKAS IR AMŽINYBĖ

Kartą jauna mergina užklausė Einsteina:

— Ar tamsta galėtum išaiš-kinti skirtumą tarp laiko ir am-žybės.

— Gerbiama, — atsiliepė Einsteinas, — jei aš turėčiau laiko tamstai išaiškinti, tai truk-tų ištisą amžinybę kol tamsta suprastum.

ZMONOS IR VYRO TARPŲ SAVIO SANTYKIŲ KAITOS RAIDA

Situacija: Algos gavimo diena.

1 metai po vedybų: Vyras, duodamas žmonai algą, sako: "Dovanok, bet išleidau 14 kape-lių cigaretėms".

5 metai po vedybų: Žmona, imdama iš vyro atlyginimą, sa-ko: "Kai apsiavedm, tu dvigu-bai daugiau gaudavai".

10 metų po vedybų: Į žmonos klausimą telefonu: "Ar galiu ti-kėti, kad vakare ką nors parne-ši iš algos?", vyras atsako: "Alie! Alie!... Nieką negir-dėti..."

KROKODILO STEIKAS

Kenija įsirengė pirmąjį kro-kodilų ūkį.

Pasirodo, jų mėsa galima val-gyti, o iš odos gaminama avaly-nė ir kitokie dalykai.

DAUG KARTŲ

Prabėgo daug naktų, praėjo daug šešėlių, daug kartų apsiniaukė svertimas dangus. Penki pavasariai atėjo ir nuejo: ir nei vienam pavasary neatėjai, tėvyne, Tu.

Daug kartų krito baltos, lyg tėvyneį dienos, snagės, daug kartų žemės purvą dengė jos. Į mano širdį paskutiniam smūgiui taikės aštrieji asmenys praigintos kančios.

Daug kartų nepažįstamais garsais kalnų tekėjo upės, daug kartų pynės jų tekėjimas su žustančių šauksmais.

Bet kiekvienoj bangoj ne temstantis Nevėžis supės, ir kiekvienam šauksme šaukei, benami, tu!

Daug kartų krito rudeny pavargę medžių lapai, daug kartų šaltį kentė rudeno miškai.

Tik rudeno rudojo akvarelėj tėvynės anė trupinio nesuradai.

O kiek prabėgs liūdnų pavasarių pro žemę; kiek upių mūs skausmu ir sielvartu tekės?!

Kas suramins kančioj benamio širdį, amžinai neramią,

ir išsvajotų mostu grįžt pakvies?!

(Iš Sūdūvos išleisto Algimanto Pagegio eilėraščių ELEGIJOS rinkinio)

Chicago Lietuvių Tarybos pirmininkės Euphrosine Mikužytės pranešimas konferencijai š.m. balandžio 26 d.

Didžiai gerb. gen. konsule, ponai Juze Daužvardienė, gerbiama dvasiška, draugijai bei organų atstovai ir visi šios konferencijos dalyviai bei svečiai!

Visi susirinkome čia išklau- syti apie nuveiktus darbus ir artimai susipažinti su jais, kad ir ateityje mūsų veikimas būtų sklandus ir kaip galint vie- ningas.

Man, kaip pirmininkei, yra garbė pateikti Chicago Lietuvių Tarybos veiklos raportą, prade- dant 1980 m. balandžio 15 d. ir baigiant 1981 m. balandžio 26 d.

Chicago Lietuvių Taryba nusprendė:

- 1) Remti visas lietuvių įsteig- tas bažnyčias;
- 2) Remti visas lietuviškas įstaigas ir organizacijų veiklą;
- 3) Remti lietuvių spaudą, ra- dijo valandėles ir lietuvių pra- monininkus, profesionalus bei visa, kas lietuviška.

Turint mintyje tokį nuspre- dimą, pirmininkė susižinojo su visų Romos katalikų ir Evange- likų liuteronų lietuviškų bažny- čių kunigais, prašydama juos Baisiojo birželio minėjimą atžy- meti atitinkamomis mišiomis ir maldomis, pagerbti išstentus ir žuvusius už Lietuvos laisvę.

Chicago Lietuvių Taryba su- ruošė Baisiojo birželio minėji- mą abiejose Marquette Parko bažnyčiose.

Sv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke, mišias atnašavo Jo Eksc. vysk. Vincentas Brizgys. Įspū- dingą pamokslą pasakė kanau- ninkas Vaclovas Zakarauskas. Tuo pačiu laiku minėjimas įvy- ko Liet. Evang. Liuteronų Tėviš- kės bažnyčioje, kur kun. E. Ge- gulis pravedė pamaldas.

Visi jie meldėsi už laisvės ko- votojus ir prašė Lietuvai lais- vės.

Atsventm Vasario 16-osios — Lietuvos nepriklausomybės mi- nėjimą. Mišias atnašavo kanau- ninkas Vaclovas Zakarauskas, kuris irgi pasakė patriotinį pa- mokslą.

Abiejuose minėjimuose Chi- cago Liet. Tarybos atstovai ir šauliai prie altoriaus padėjo gė- lių vainikus nukentėjusių atmi- nimui.

Prie abiejų minėjimų savo organizuotu dalyvavimu prisid- dėjo lietuviškos organizacijos.

Prieš mišias, abiejuose min-ėjimuose, buvo pakeltos ir nuleis- tos iki pusės stiebo JAV ir Lie-

tuvos vėliavos. Tai buvo atlikta bažnyčios kieme, kur dalyvavo lietuviai šauliai kartu su Ame- rikos legionieriais iš Dariaus Gi- rėno bei Don Varnas postų.

Vėliau vėliavos buvo iškilnin- gai įneštos į bažnyčią. Taip pat dalyvavo birutiniškos su liet. kostiumais ir uniformuotos Le- giono postų moterys. Įspūdingai pasirodė ir lietuviai skautai. Prie šių iškilnių daug prisidėjo Sv. M. Marijos Gimimo parapi- jos choras, p. Ant. Lino vado- vaujamas; vargonais grojo K. Skaisgirys ir A. Eitutytė.

Grįžtant prie Baisiojo birž- elio 14 d. minėjimo, mūsų lietu- vių kankinių pagerbimo akade- mijai vadovavo E. Mikužytė. Akademijos kalbas pasakė gen. kons. ponai Juze Daužvardienė, ALTo pirm. Kazys Sidauskas ir dr. Vytautas Dargis. Prie jų prisidėjo Jo Eksc. vysk. Vincentas Brizgys, kuris priminė reikaling- gumą visokeriopos pagalbos, kad Lietuvos išlaisvinimo dar- bas vyktų sėkmingai.

Meninę dalį atliko Ramunė Tričytė ir Kazė Brazdžionytė, kurios paskaitė tai dienai prita- iktus raštus ir poeziją.

Salė buvo pilna žmonių.

1981 m. vasario 15 d.

Meninę programą vasario 15 d. puikiai atliko Vyčių choras ir so- listas Algirdas Brazis, p. Faust- ui Stroliai vadovaujant; akom- panavo Aldona Brazis.

Tai buvo vienas iš puikniausių koncertų, kokių esame turėję. Mūsų liaudies dainas dainavo ne tik balsais, bet ir širdimis.

Vytauto Didžiojo rinktinės lietuvių tautinių šokių grupė Vytiš gražiai atliko šokius, va- dovaujant Smeliauskaitei - At- kinson. Pranešėja — Valerija Sparkus, akordeonistas — Ažu- olas Stelmokas.

Buvo pastatytas montažas ok. Lietuvos pagrindinio pagerbimui, kurį atliko Ramunė Tričytė, Karolis Drunga ir Andrius Poli- kaitis. Šį montažą suruošė ponai Z. Juskevičienė.

Meninės programos išpildymo nuopelnas priklauso Lietuvos vyčiams, šauliams ir Algirdui Braziui.

Pagrindinis kalbėtojas dr. Jo- kūbas Stukas nušvietė Lietuvos gyvenimą, jos padėtį, ir nurodė reikalingumą vieningos veiklos, siekiant mūsų tikslo.

I šį minėjimą buvo pakviesti: Chicago burmistrė Jane Byrne,

Euphrosine Mikužytė, Chicago Liet. Tarybos pirmininkė

Cook apskrities prokuroras Rich- ard M. Daley, Illinois valstijos gubernatorius James Thompson, kongresmanai Annunzio, Ros- tenkowski, Derwinski ir Russo bei kiti. Senatorius Frank Savic- kas išrūpino Illinois valstijos Senato priėmimą Lietuvos ne- priklausomybės minėjimo pro- klamacijai. Proklamacijas taip- gi gavome nuo burmistrės Jane Byrne ir nuo gubernatoriaus J. Thompson. Į pareigimą atvyko adv. Richard Daley ir kongr. M. Russo, kurie abu pasakė jaut- rias ir vilių sukeliančias kalbas.

Kongresmanas F. Annunzio, įteikdamas raštą į Congressional Record, patalpino visų Chicago Lietuvių Tarybos narių vardus. Atitinkamos rezoliucijos buvo paruoštos dr. Vyt. Daigio ir per- siųstos prezidentui R. Reaganui ir visiems svarbiems JAV parei- gūnams. Iš visų buvo gauti at- sakymai.

Visuose Chicago Lietuvių Ta- rybos minėjimuose ir parengi- muose pirmininkė susisiekė su amerikiečių radiju, televizija ir spauda. Raštai buvo priimti ir pranešti. Ji taipogi prisidėjo ir prie lietuvių radijo ir laikraščių reklamos kartu su Andriašūnu ir Pranevičium.

Chicago Lietuvių Tarybos sekretorius S. Monkus kiekvie- nais metais Tarybos vardu pa- deda vainiką prie lietuviško kry- žiaus, kur jaunimas atlieka Va- sario 16 dienos programą. Jis iš- siuntinėja pakvietimus, pagelbs- ti sutvarkyti programos pasiun- timą spaudai.

Buvo kontaktauta visa lietu- vių spauda Chicagoje ir Dirva Clevelande. Didžiausią kooperaci- ją gavome iš Naujienų, Nepri- klausomos Lietuvos ir Sandaros. Visos lietuvių radijo programos paskelbė apie mūsų minėjimus ir veiklą.

Pirmininkė dalyvavo kur tik buvo kviešta. Pasakė kalbas dviejuose BALFo metiniuose su- važiavimuose. Liepos mėn. daly- vavo Dariaus-Girėno minėjime, eisenoj ir pasakė kalbą. Dalyva- vau Lietuvių Bendruomenės, in- korporuotos Illinois valstijoje, parengime ir taipogi pasveiki- nau juos jų metiniame suvaži- avime Chicago Lietuvių Tarybos ir ALTo vardu.

Skaudžiausia pareiga buvo man, kada reikėjo tarti atsivei- kinimo žodžius mirusiems vei- kėjams. Šiandien mes juos pa- gerbėm atsisveikinti mūsų kon- ferencijos pradžioje. Kelių mė-

nesių laikotarpyje netekome penkių garbingų lietuvių.

Captive Nations

Chicago Lietuvių Taryba tu- i atstovus Captive Nations — Pavergtų Tautų organizacijoje. Ilgiausią terminą išbuvo Vincas Samaška. Rodos, taip neseniai susitikome ir atlikome išparei- gojimus, ir štai po kelių savai- čių mirė ilgametis pirmininkas, latvių atstovas V. Ktors Viksnis, sulaukęs tik 60 metų. Su juo te- ko atsiveikinti ne tik Chicago Lietuvių Tarybos, bet ir ALTo vardu. Prie šio atsiveikinimo dar prisidėjo SLA ir Lietuvos Vyčiai.

Turėjau taip pat garbės daly- vauti Lenkų sąjūdžio prieško- munistiniame mitinge, kurį su- rengė kongresmanai Derwinski ir Rostenkowski. Lietuvos ir Amerikos vėliavos plevėsavo lenkų estradoje su atitinkamais užrašais. Buvo ir daug lietuviš- kų plakatų, kuriuos paruošė p-lė Ramunė Tričytė. Ji darbavosi iki 4 val. ryto. Juos eisenoje ne- šė ji pati ir daugelis lietuvių.

Čia dalyvavo ir kalbas pasakė senatorius C. Percy gubernato- rius James Thompson, burmist- rė Jane Byrne, kongr. Rosten- kowski, Lenkų Kongreso pirmi- ninkas ir atstovai, unių atstovai ir daugelis kitų, pasisakydami prieš Sov. S-gos priešpauą. Vi- sa eiga buvo rodoma per televi- ziją visoje Amerikoje. Mūsų lietu- viškos iškabos buvo aiškiai ma- tomos, kur buvo reikalaujama "Freedom for Lithuania". Ga- vosi milijono dolerių vertės rek- lama.

Man teko anglų kalba pasa- kyti irgi keletą žodžių. Parei- škiau, kad visos tautos turi vie- ningai kovoti prieš komunistų agresorius už savo tautų išlai- vinimą. Visos užimtos tautos turi vieningai kovoti, kad tą ko- vą laimėtų.

Reikia atminti, kad lenkų yra 30 milijonų tauta, o mūsų — tik apie 3 milijonai. Ar pajėgsime išlaikyti ir savo išpareigojimus, parengime ir taipogi pasveiki- nau juos jų metiniame suvaži- avime Chicago Lietuvių Tarybos ir ALTo vardu.

Noriu pasakyti, kad visa Chi- cago Lietuvių Taryba veikė vie- ningai ir savo išpareigojimus išpildydavo. Buvo malonu su visais dirbti. Vienok, noriu iš- reikšti gilia padėką tiems, kurie ir neįsipareigoję komitetui, vis- vien prisidėjo savo darbais ir gerais patarimais.

Pirmiausia turi išreikšti pa-

JURG MEISTER

LIETUVOS LAIVYNAS

(Tęsinys)

Tikslų turėti laivą krantų ap- saugai, kuris galėtų plaukioti ir Baltijos jūroje, 1927 metais bir- želio mėn. buvo įvestas, prieš- tai buvęs, vokiečių minų ieško- tojas M-59. Laivas vėliau (1934 metais) buvo perkristytas į "Prezidentas Smetona" ir buvo apinkluotas 2 vokiečių 105 mm pabūklais. Kadangi laivas turė- jo tarnauti ir kaip prezidento

dėką Jo Eksc. vysk. Vincentui Brizgiui, klebonui Antanui Za- karauskui ir kanauninkui Vac- lovui Zakarauskui. Visi trys pa- gelbėjo gerais patarimais. Gene- ralinė konsulė p. Juze Daužvar- dienė prisidėjo visokeriopai. Naujienų redaktorius Martynas Gudelis ypatingai prisidėjo su atitinkamais raštais dienraščio.

Verti pagarbos ir padėkos žo- džio ir šie veikėjai: ponia Tri- čienė, p-lė R. Tričytė, dr. Aldona Rugienė, Sandaros redaktorius G. Lazauskas, Antanina Repšienė, Irena Blinstrubienė, Kazė Brazdžionytė, Ignas Petrauskas, Juozas Bagdžius, dr. Leonas Kriauceliūnas, ponai Z. Juske- vičienė ir Išganaitis. Reikia pa- dėkoti taip pat ir Lietuvos skau- tams, Lietuvos šauliams ir Ame- rikos Legiono postams, kurie taip garbinau puosė visus parei- gimus. Jeigu ką praleidau ne- paminęs, tai labai ir labai at- siprašau.

Baigiant, leiskite pareikšti pa- geidavimą, kad lietuviai dirbtų vieningai įdant išlaikytų gyvą mūsų lietuvių tautą ir mūsų di- džiausią lietuvišką organizaci- ją. Tai atsiimsime tik vieningu darbu, nežūrint mūsų religinių ar politinių įsitikinimų. Išlaiky- kime gyvas lietuvių šaknis, kad jos augtų ir nuolat naujus die- gus išleistų.

Nušluostykime senųjų narsuo- lių lietuvių prakaitą ir ašaras, ir jų garbei tęskime tolyn pra- dėtus ir dar nebaigtus darbus, kol Lietuva atsistos lygiai su kitomis laisvomis ir demokra- tinėmis valstybėmis.

Prašau ir kviečiu tiek sau- gusiuosius, tiek ir jaunesniu- sius prisidėti prie šio darbo, pa- aukojant bent mažą dalį savo laiko kovai prieš komunizmą.

Lietuva turi būti išlaisvinta! Stiprybės ir ištvermės!

jachta, užpakalyje buvo įreng- tas "denio namas" (E. Groener savo veikalė "Die deutschen Kriegsschiffe 1815 — 1945", II tome, nurodo, kad M-59 jau 1922 metais buvo siūlytas per vieną prancūzų firmą Lietuvai pirkti už vieną milijoną vokiečių mar- kių. Šis nurodymas, atrodo, ka- dangi Lietuva tuo metu dar ne- turėjo jokio uosto, į kur galėtų iplaukti tokio didumo laivas).

Laivo kapitonas buvo, iš pra- džių, lapitonas Daugirdas, vė- liau, iki 1939 metų, kapitonas Antanas Kaškelis ir galų gale, 1939-1940 kapitonas Povilas La- banauskas.

1932 metais krantų apsaugai buvo įsigyta dar 2 motoriniai laivai, "Žaibas" ir "Aitvaras" ir galų gale, "Partizanas", kuris buvo vienintelis laivas, pastaty- tas grynai krantų apsaugai.

Tuo pat laiku Lietuva dėjo di- deles pastangas patobulinti uos- tą Klaipėdoje ir iki 1933 metų išleido tam tikslui 23 milijonus litų, iki 1939 metų, bendrai, iki 30 milijonų litų (1 litas turėjo tuo metu apie 1/10 amerikoniš- ko dolerio vertės). Nežūrint: to, medžio medžiagos pakrovimas Klaipėdoje sumažėjo nuo 225-000 festmėterių 1922 metais, iki 140,000 festmėterių 1924 metais ir medžių plūdydas Nemūnu sumažėjo: nuo 600,000 festmėte- rių 1914 metais, iki 124,000 fest- mėterių (1924). Tačiau apyvart- ta kitų prekių, bendrai, padide- jo nuo 750,000 tonų 1913 me- tais, iki 1,7 milijonų tonų 1937 metais. Viskas tas Liet, pirmon eilėn, Didžiosios Lietuvos pre- kes, tuo metu kai ūkis Klaipė- dos krašte buvo apimtas tam tikro smukimo. Lietuvos vyriau- sybės bandymas "nuvokietinti" Klaipėdos kraštą administraciniu būdu ir priemonėmis, neturėjo didelės pasekmės. Čia priklausė ir perkristinimas Klaipėdos uos- to garliavui "von Schliekmann", "Bleck", "Hagen" ir "Wiebe" i gerus lietuviškus vardus.

Kad paraginus lietuvių tautą domėtis jūra, trys dienos 1934 m. rugpjūčio mėn., būtent, 11, 12 ir 13, buvo apskelbtos "jū- ros dienos" per kurias apie 50,000 iki 60,000 žmonių aplan- kė uosto įrengimus ir kranto apsaugos laivus.

(Bus daugiau)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, menų ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensta, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šleikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos pavyzdžiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tau- tinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan- tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko apraš- tas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu laikotarpio buities lite- ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotos nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprusių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi- minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir- maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras- tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poe- ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60603. Užsakant pašto, pridėti dolerių perantimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, III. Friday, May 22, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KOSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL- DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsienio:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$26.00
naudojant ir pirmiesiuose:		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$ 5.00	
Kitose JAV vietose		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

J. KLAUSEIKIS

LOS ANGELES, CALIF.

POPIETĖ SU RASYTOJU J. GLIAUDA

Poveikiniame balandžio ir gegužės laikotarpyje čia apstu da ir pasikalbėjimui apie jo nepasilinksminimo ir organizacijų vėlių knygą "Bausmė". Rengė išdo papildymo balių. Tarp jų Liet. bendruomenės Los Angeles interpe gegužės 17 d. popietė les apylinkės kultūriniam pokūltūriniam subuvimui, susiti būvams rengi komisija.

kaimyninius kraštus, kaip padarė su Afganistanu. Patarė Brežnevui pasakyti, kad Vokietija ir Vakarų Europa — ne Afganistanas. Vakarų Europa, įskaitant ir Vokietiją, ginsis nuo Sovietų karo jėgų. Kanclerio argumentacija tiek paveikė Brežnevą, kad jis paprašė tuos pačius argumentus pakartoti Sovietų maršalams ir kitiems valdžios atstovams. Kancleris turėjo pasirašyti prekybos sutartį, bet jis, jos visai neskaitęs, padėjo ją į šalį ir pasakė Brežnevui, ko jis neturi daryti. Nepasirašyta, net visiškai neaptarta prekybos sutartis pasiliko ant Brežnevo stalo.

Kancleris, Vokietijos užsienio reikalų ministerio lydimas, drąsiai, šaltai, vyriškai, patarė Sovietų maršalams nesiveržti į Vakarų Europą, nes žygis nepavyks. Kancleris nurodė Sovietų karo vadų silpnynes ir Vakarų Europos pasiryžimą gintis. Kancleris grįžo Vokietijon didvyriu. Visi vokiečiai buvo įsitikinę, kad nė vienas kitas vokiečių taip drąsiai ir aiškiai nebūtų taręs Sovietų valdovams tiesos žodį apie galimas pasekas. Jis kiekvienam salėje buvusiam komunistų kariui priminė, kad Vokietija — ne Afganistanas.

Kancleris ir Amerikon atvyko ieškoti reikalingos aiškumos. Amerikoje buvo rinkimai, kurie atnešė didelių pakaitų krašto gyvenime. Kancleris paklausė prez. Carterio ir atliko didelę ir svarbią misiją. Jis dabar nori žinoti, ar Amerika jį remia, kaip savo laikų prez. Carteris buvo prižadėjęs remti. Jis nori patirti, ar prez. Reaganas remia šiaurės Atlanto Sąjungą, pasiryžusią kovoti prieš Sovietų invaziją į Vakarų Europą. Kancleris pirmiausia nori išsikalbėti su sekretoriumi Haig, kokie yra dabartinės administracijos tikslai dėl Sovietų karo jėgų tolimesnės ekspansijos. Ši kartą, kaip jis pareiškė, jam ne tiek rūpi Sovietų įsiveržimas į kitas kaimynines valstybes, bet galimas įsiveržimas į Vakarų Europą. Jeigu JAV yra pasiryžusios laikytis prez. Carterio linijos, tai kancleris norės patirti, ką JAV daro pasipriešinimui suorganizuoti. Kancleris žino, kad be JAV ryžtingo pasipriešinimo. Vakarų Europos noras pastoti rusams kelią labai brangiai kainuos.

Kancleris yra įsitikinęs, kad JAV privalo tartis su Sovietų Sąjunga dėl vidutinio nuotolio atominių raketų vartojimo prieš Europos gyventojus. Iš sekretoriaus C. Weinbergerio Londone padaryto pareiškimo matyti, kad šiandien Sovietų karo vadovybė yra galingesnė. Kancleris nori, kad galimai greičiau JAV pradėtų pasitarimus su Sovietų Sąjunga ir uždraustų vartoti strateginius atomo ginklus. Jeigu rusai atomo raketų nevartos, tai Vakarų Europa galės gintis.

Kancleris nori aiškumos. Jis nori žinoti, kaip vokiečiai privalo ruošti pastoti kelią rusams. Kancleris planuoja praleisti tris dienas Washington. Pasitaręs su sekretoriumi Haig, Schmidt nori išsikalbėti su prezidentu Reaganu. Jis jau tiek sustiprėjo, kad gali važiuoti po kraštą ir sakyti kalbas, tai jis turėtų pašvesti kelias valandas ir su Vokietijos kancleriu, atskridusiu ieškoti reikalingos aiškumos.

Kalifornijos pakraščiuose.

Sv. Kazimiero parapijos scenoje prakalbėjo rašytoja Alė Rūta Arbiene. Sveikino rašytoją Gliudą, jo žmoną ir susirinkusią publiką. Sakė jog novelių rinkinys "Bausmė" Nidos knygų klubo Londone išleistas 1980 metais. Baliai vieši ar privatus rodą lietuvių palinkimą susieiti, pabendrauti, bet per jų ir kitokių parengimų gausybę tik šiandien galėta čia susitikti su rašytoju Gliuda ir apie jo knygą pakalbėti.

— Ar ta knyga reikalinga? — klausė Alė Rūta ir pati atsakė, jog tai nusprendė kiekvienas skaitytojas pagal savo nuomonę, bet keliolikos literatūrinių premijų laimėtojas rašytojas Gliuda, ne vengias į Lietuvos laisvės temų, esąs labai reikalingas.

Po tokios trumpos įžangos scenon įėjo Irena Tamošaitienė, kaip ją Alė Rūta pristatė, literatūros mėgėja. Skaite iš užrašų apie "Bausmės" knygos turinį. Tai atskirų novelių rinkinys. Aiškino Tamošaitienė, ką reiškia žodis "novelė", ir darė išvadą, jog kai kurie knygoje išspausdinti kūriniai tegali būti apskaymais, bet ne novelėmis. Panagrinėjo ir tos knygos raštų kalbos dalykus, sakinių konstrukciją.

Susidarė įspūdis, jog kalbėtoja laikosi vadinamojo klasiškojo novelės supratimo, todėl rado, jog nevisi rašiniai knygon sudėti tinka novele vadinti. Pirminiau neseniai skaitęs vieno recenzento nuomonę, kurs apie "Bausmę" rašydamas, pabrėžė, jog Gliuda laikosi tradicinio klasiškojo novelės supratimo. Kitaip sakant — kiekviena galva savaip sprendimus tuo pačiu klausimu padaro.

AUTORIUS APIE SAVO KŪRYBĄ

I publiką nuo scenos prabilęs rašytojas J. Gliuda džiaugėsi, kad ši diena jam palanki — jo susitikimas su skaitytojais ir jo knygų sutikimas.

Lyg į kitų nuomones atsiliepdamas, rašytojas pradėjo aiškinti kaip jis supranta kūrinį, novelę vadinamą. Nespėjau aiškinti pažodžiui užsirašyti, bet pasižymėjau, jog pagal J. G. novelės esanti riboto žodžio (galimas ir anekdotinis stilius) pasakojimas, baigiamas staigmena.

Kalbėjo autorius ir apie "Bausmės" knygos gimimą. Pirmoji novelė "Garbės vartai" anksčiau buvusi pavadinta "Vyskupo šešėliu" ir vysk. Valančiaus su kaktuviniiais metais už ją laimėjęs literatūrinę premiją. Kita novelė buvusi pasiūsta "Dirvos" novelių konkursui, bet vertintojai jos nepremijavę, nes novelės pavadinimas buvęs toks kaip Solženicino vieno rašto. "Bausmės" rankraštis trejetą metų išlaikytas Nidos leidykloje, kol galėjo išspausdinti.

PUBLIKOS KLAUSIMAI

Buvo leista autoriui duoti klausimų. Kaip suranda siužetus? I tokį klausimą atsakymą J. Gliuda sakė, jog siužetą ieškoti nereikia, juos pats gyvenimas teikia.

Apie kūrėjo darbą paklaustas rašytojas aiškino, jog tai kelios stadijos: žodis, užrašų knygelė, pastabos ir ilgas nelengvas darbas rašant ir taisant bei perrašinėjant. Novelę pririekia 3-4 kartus perrašyti. "Bausmės" rinkinio perrašinėjimo susidarytų apie 1000 mašinėlės rašto la-

pu. Romano kūryba trunka bent 3 metus.

I klausimą, ar vysk. Valančius ir kun. Strazdelis novelėse aprašyti yra tokie, kaip juos istorija žino? — J. G. aiškino, jog šias asmenybes išimylėjęs nuo mokyklos suolo laikų. Istorinius asmenis grožinėje kūryboje aprašant, esą, reikalinga nepaklyst istorinėse detalėse.

Baigdamas pašnekęs Jurgi Gliuda dėkojo šios popietės rengėjams, pastebėdamas, jog naujovė esanti riboto žodžio (galimas ir anekdotinis stilius) pasakojimas, baigiamas staigmena.

MENINIS SKAITYMAS VERTAS KLAUSTUKO?

Kaip įprasta panašiose sueigose, taip ir ši kartą buvo vadinamasis meninis autorių kūrybos paskaitymas. Kai kur skelbta skaitytoju būsiąs aktorius Aloyzas Pečiulis. Taip, tas jaunas veiklus vyras skaitė ištrauką vienos Gliudos novelės. A. Pečiulis prieš keletą metų atvyko iš vadinamojo Suvalkų trikampio. Veikia čia įvairiose organizacijose, kaip girdėta jį ir per radijo kalbą, žinias pranešinėjant, puikiai valdo lietuvišką žodį ir sakini.

Tačiau novelės skaitymas buvo toks, kuriame aktorystės gabumo grožinei literatūrai skaityti nepastebėta. Tekste yra tas, kail, kableliai, brūkšneliai ir kitokia skrybyra, bet skaitytojas jos nepaisė, žodžius lyg žirnius vienu garsu nuskambančius bėrė. Toje srityje A. Pečiul'ui dar daug vertėtų gero režisieriaus pamokymų gauti.

(Nukelta i 5 psl.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Prof. JONAS PUZINAS

Vilniaus 650 metų sukaktis — miesto ar Gedimino sostinės?

VILNIAUS ĮKIRIMO DATOS NUSTATYMO PROBLEMA

(Tęsinys)

Praeitis liudija, kad Vilnius buvęs sankryžoje tarptautinių prekybinių kelių,ėjusių į Vilnių iš šiaurės, rytų, pietų ir vakarų pusės; laikoma visai galimu dalyku, kad jau Mindaugo tėvas, valdęs Lietuvą iš savo krašto centro — Vilniaus ir kad nuo to laiko Vilnius buvęs pastovi Lietuvos sostinė; Lietuvos sostinių netenka ieškoti nei Naugarduke, nei Kernavėje, nei Senuosiuose Trakuose, ir t.t. Žinoma, R. Batūros prielaidos dar reikalingos nuodugnesnio pagrindimo, bet jos sudaro tam tikrą pagrindą tolimesnėms studijoms. Čia, be abejo, svarų žodį tars būsimieji archeologiniai tyrinėjimai.

O kaip gi vertinti A. Tautavičiaus hipotezę, kad 1964 m. vakarinėje Gedimino pilies kalno papėdėje sūrasto mūrinio pastato liekanos gali būti siejamos su Mindaugo statyta katedra? Turime to meto žinių, kad Mindaugo rūmuose yra buvę vienuolių pranciškonų, kurie ruošė jį krikštui, rasė laiškus popiežiumi ir kitiems. Išliko dokumentinės medžiagos apie Mindaugo pasirinktus ir po-

piežiaus patvirtintus vyskupas Kristijoną ir Vitą, bet kur tie vyskupai rezidavo ir kur jiems pastatyta katedra — to meto šaltiniai nieko nepasako. Tačiau apie Mindaugo laikų Vilniaus vyskupiją kalba XIV a. pabaigos ir XV a. pradžios kryžiuočių šaltiniai. Pavyzdžiui, 1393 m. balandžio 19-21 d. Torunėje Vokiečių Ordinui bevedant derybas su lenkais ir lenkų atstovams pareiškus, kad lietuviai jau esą geri krikščionys, kryžiuočiai jiems atsakė: "Jeigu kalbate, kad lietuviai yra geri krikščionys, tai tegu jie atiduoda mums nelaisvėn paimtus Ordino žmones ir užtikrinkite mums, kad neatsitiktų panašiai, kaip Mindaugo laikais, kuris Vilniaus vyskupiją įsteigė, o paskui tapo apostatas. Ir Konstancoje, besprendžiant Vytauto ir Jogailos ginčą su Vokiečių Ordinui dėl žemaičių. Ordino delegacija, kuriai patarimais talkininkavo jų generalinis prokuratorius Paulius von Wormdittas, priminė, kad Lietuvos karalius Mindaugas (Mydau) apsikrikštijęs su savo žmona, kad pastatęs katedros bažnyčią Vilniaus mieste (fundavit quandam ecclesiam cathedralem in quondam civitate que vocata est Wille) ir Vilniuje buvo įkurdintas vyskupas (quidam episcopus fuit in Wille constitutus), bet po 8 metų Mindaugas atkritęs nuo krikščionių tikėjimo. Ir Z. Ivinskis laiko visai galimu dalyku, kad Mindaugas buvo įkūręs Vilniaus vyskupiją ir Vilniuje pastatęs katedrą. Tačiau J. Jurginis įrodinėja, kad Ordinas paskleidęs tokias žinias apie Vil-

niaus vyskupijos įsteigimą ir katedros pastatymą Vilniuje grynai politiniais tikslais:

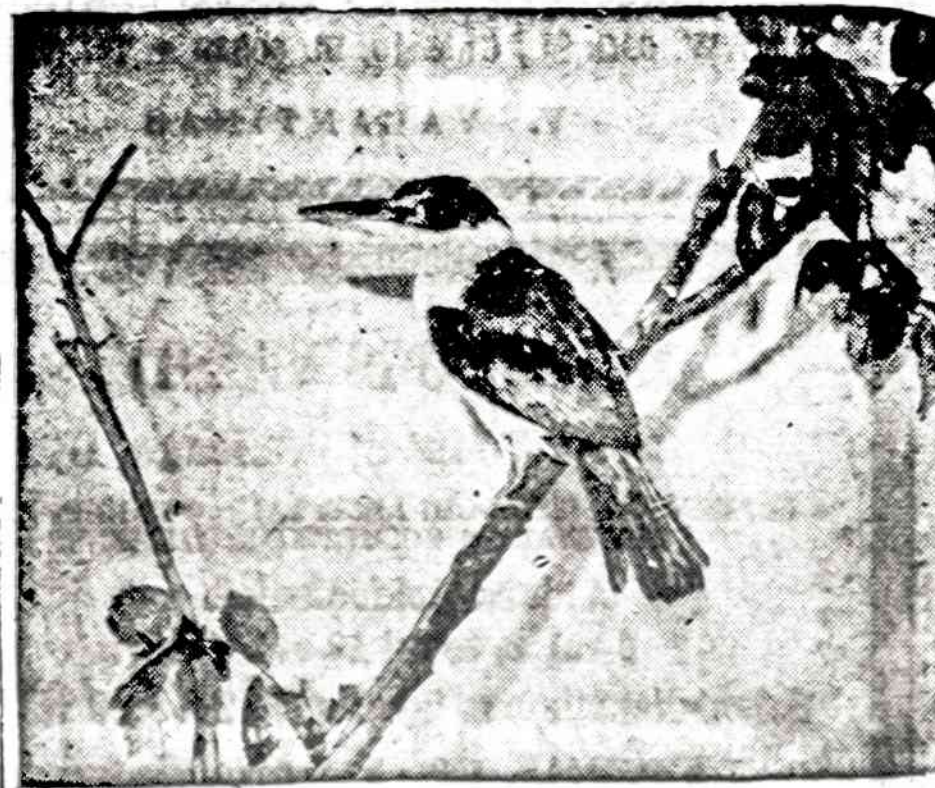
BAIGIAMOSIOS PASTABOS

Dar daugiau buvo gyvenamas Žemutinės pilies rajonas XIII a. pabaigoje ir XIV a. Apie tai kalba tirštai šalia vienas kito sustatyti mediniai gyvenamieji ir ūkiniai trobesiai. Namai jau yra buvę kiek didesni, negu XIII a. Tarp pastatų ir pačiuose trobesiuose surasta nemaža ne tik įvairių namų apyvokos dalykų (medinių statinių, kibirų, lėkščių, samčių, ratų stipinų, šukų, tošinių, dėžučių ir kt.), bet taip pat daug odos atraižų, padų, užkulnių, gana gerai išlikusių suaugusių žmonių batų, akmeninių liejamųjų formų ir kitų dirbinių, liudijančių apie amatininkų buvimą Žemutinės pilies rajone. Čia gyventa batsiuvių, kubių, šikanių, kalvių ir kt. Reikia manyti, kad būta ir pirklių. Tai jau miestinės gyvenvietės požymiai.

Taigi, ta sodyba, kuri sudarė branduolį Vilniaus miesto užuomazgai, buvo Žemutinės pilies teritorijoje ir kaimynystėje: palei Nerį iki buvusios brastos, kalnirajame ir dešiniajame Vilnios krante. Prekyvietė kūrėsi jau už Žemutinės pilies ribų, ten, kur vėliau buvo pastatytos Dominikonų ir šv. Jono bažnyčios, vėliau prie rotušės (dabar ten stovi Dailės muziejus). Vilniaus miesto pradmenų tenka ieškoti dar prieš Gedimino laikus. Gedimino laikais Vilnius buvo gerokai išaugęs

miestas, todėl 1323 metų Gedimino laišku tikslas buvo ne tik politinis, bet kartu ūkinis ir kultūrinis. Iš vienos pusės, kviesdamas pranciškonus, dominikonus ir kitokius dvasininkus, jis norėjo susilpninti Vokiečių Ordino varomą propagandą prieš Lietuvą, bet iš kitos pusės, susilaukęs visokių amatininkų, pirklių, žemdirbių, norėjo pakelti tiek Vilniaus, tiek ir krašto ūkinį bei kultūrinį lygį. Tat 1323-ji metai nelaikytini Vilniaus miesto pradžia, bet, kad ir netikslia, Gedimino sostinės sukaktyvine data.

(Pabaiga)

SVENTO RASTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrištą knygą apie šventąjį Rastą. Pirmą atėjusįjį Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 308 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RASTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS Los Angeles, Calif.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicines direktorius
736 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis
ir savaitės dienomis 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2000 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Otiso telefonas: 116-2000,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDZIONYTE
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.

2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

1969 m. gegužės 22 dieną Chicagoje mirė dr. Pijus Grigaitis. Jis palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Ant jo kapo pastatytas šis paminklas

Dr. Grigaitis reagavo Naujienas nuo pirmo jų numerio, išleisto 1914 metų vasario 19 dieną, iki 1965 m. birželio 19 d., kai jį ištiko pirmas širdies smūgis. Dr. Grigaitis kiekvienais metais pasakydavo kalbą Lietuvių Tautinėse kapinėse. Kapų Pucavimo dienos iškilmėse.

ALGIRDAS BUDRECKIS

ŽELIGOVSKIADA, 1920 M.

(Tėsinys)

Lenkai visiems iškilmingai tvirtindavo, jog Želigovskis tikrai sulaužęs paklusnumą, ir jie nieko nesą čia kalti. Lenkai taip pat sakė, kad Želigovskis tik peržengė zoną, kurią Suvalkų sutartis nepalietė. Žodžiu, Želigovskis neperžengė nustatytos linijos, bet apėjo aplink tos linijos rytinį galą. Tačiau tas nepakaitė fakto, kad status quo pakeitimas sulaužo sutartį ir nors jų tvirtinimams maža kas teikiama, tačiau įrodyti jų melo irgi nebuvo galima. Be to, lenkai grasino karu toms val-

tėbėms, kurios drįstų įsikišti į "Vidurinės Lietuvos" reikalus. Spalio 14 d. Lietuvos vyriausybė atsiliespė į Sapiehos notą, suktidama derėtis su sąlyga, kad visų pirma, lenkų kariuomenė evakuos Vilnių. Lietuvos vyriausybė taip pat pareikalavo, kad lenkų vyriausybė pareikštų savo poziciją Želigovskio ir Abramovičiaus "valdžios" reikalu. Lenkų ministras pirmininkas Witos, kalbėdamas lenkų seime, pareiškė, kad jis nepalaiko Želigovskio žygio, nes pastarasis nebuvo vadams paklusnus; tačiau Witos pabrėžė, kad Lenkija gins naują valstybę (suprask: pagrobta Vilnių).

Sekančią dieną britų ir prancūzų ministrai lankė vyriausią vadą Pilsudskį ir tarėsi su juo apie Vilnių. Po to, Pilsudskis tarėsi su ministru pirmininku Witos, kunigaikščiu Sapieha ir kitais. Pasikalbėjimų pasekmė — lenkai pasiuntė du pulkus "nuversti Želigovskį". Iš tikro tų pulkų tikslas buvo sustiprinti Želigovskio jėgas. Tuomet Želigovskis pasiuntė ultimatumą Kaunui, pareikalausdamas, kad lietuviai kareiviai pa-

sitrauktų 20 kilometrų į vakarus, anapus Vilniaus-Gardino geležinkelio.

Spalio 16 d. Paderevskis praneša, kad jis apleis Paryžių išvykdamas Varšuvon pranešti vyriausybei, kad Tautų Sąjungai nepatinka lenkų žingsnis Lietuvoje. Spalio 17 d. anglų charė ir prancūzų ministeris, pasikirti Varšuvon, įteikė lenkų vyriausybei jungtinę prancūzų-anglų notą, kuri pareikalavo, kad lenkai aiškiai pasmerktų Želigovskio žygį ir sustabdytų karą. Spalio 18 d. Paderevskis sugalvojo pasiūlyti Paryžiuje ir toliau tarnauti "lenkų interesams". Lenkų vyriausybė nepriėmė lietuvų pasiūlymą derėtis, su ta sąlyga, kad visų pirma, Želigovskis apleistų Vilniaus kraštą.

Želigovskis įsibrovęs į Vilnių, spalio 21-22 d. Vilnių tikromis žiniomis aprūpino atskridę Lietuvos lakūnai, skleidami atsisaukimus. Lenkai drįso protestuoti Tautų Sąjungos kontrolės komisijai, jog lietuviai bombarduoja Vilnių.

Lapkričio 1 d. lietuviai pradėd priešpuolį šiaurės fronte ir atsiėmė iš lenkų Giedraičių ir Dubingius, pridarydami lenkų kariuomenei daug nuostolių. Lietuvių artilerija, lapkričio 2 dieną atmušė atvykusio iš Antakalio stoties lenkų šarvato traukinio puolimą. Tą dieną vyko smarki kova visame fronte. Lenkų artilerija iššovė iki 3000 šūvių. Lenkų aviatoriai bombardavo Ukmergę, sužeisdami ir užmušdami daug nekaltų žmonių.

Lapkričio 5 d. lenkai, žygiuodami šiaurės kryptimi užėmė Linkmenis ir Labanorą. Kaikurie jų daliniai įžygiavo į Dūkštų stotį ir priėjo prie Zarasų ir Turmanto. Latviai tuomet sutelkė daug kariuomenės nuo Daugpilio pietų-link, nes jie bijojo Želigovskio veržimosi į šiaurę. Kauno fronte Želigovskio "savanoriai" veržėsi tolyn už Vievio. Pagaliau lietuviai sulaukė tą lenkų ofenzyvą. Kaunas atsiduso ir atidėjo evakuacijos planus. Iš Prūsų į Kauną vis plaukė amunicija ir ginklai, draugiškų prūsų paimti iš vokiečių sandėlių. Taip pat vis plaukė prūsų savanoriai. Lietuvos vyriausybė net bijojo, kad jų tikslas yra plėšikauti.

Ir Tautų Sąjungos taryba pradėjo rūpintis apie vokiečių kariškių buvimą Lietuvoje. Lapkričio 9 d. Tautų Sąjungos komisijai buvo įsakyta vykdyti Lietuvos patirtį ar esą vokiečių dalinių Lietuvoje. Komisijai taip pat buvo įsakyta patikrinti Lietuvos bombardavimus ir sustabdyti Lietuvos lenkų susidūrimus. Lenkų vyriausybė komisijai davė keturis automobilius. Tuo pačiu laiku, Želigovskio atstovai tarėsi su latviais, jiems pareiškėdami, kad Vidurinė Lietuva nori užmezgti draugiskus santykius su Latvija.

Lapkričio 10 d. Želigovskis pradėjo naują ofenzyvą. Sekančią dieną, no smarkių kautynių lenkai užėmė Sumalvius ir Turmantą (šiaurės sektoriuje). Kautynės tęsėsi ties Zarais. Nors lenkai smarkiai puolė tame sektoriuje, tačiau jie nepaėmė Zarasų.

Sekmadienį, lapkričio 14 d., lenkų lakūnai žiauriai bombardavo Kauną, užmušdami daug nepasaugotų vaikų. Apie 11 valandą ryto lenkų lėktuvai bombardavo Ukmergę. Viena lenkų bomba pataikė į Ukmergės bažnyčią, pralauždama stogą ir sprogdama klūpančių parapilčių tarpe. Šis netikėtas "karis kas žygis" sužeidė ir užmušė nemažą žmonių.

Lapkričio 15 d., plk. Chardigny vadovaujama Tautų Sąjungos komisija, pranešė lietuviams, kad ji atvyks Kaunan tikslu baigti paliaubas, lapkričio 21 d. 7 val. ryto.

(Bus daugiau)

Ne taip tavo mirė, kaip mano serga.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIM

KOPLYCIAS

VISOSE MIESTE

DALYSE

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

The Microwave Cookbook

Preserving Food The Easy Way

PRESERVING FOOD AT HOME IS MORE POPULAR THAN EVER. EVERYONE RELISHES THE GOODNESS AND FLAVOR OF HOME GROWN FOODS. NOW PREPARE SEVERAL FRESH FRUITS AND VEGETABLES WITH YOUR MICROWAVE OVEN FOR LATER USE WHILE THESE FOODS ARE AT THEIR FLAVOR BEST AND SEASONALLY LOW IN COST.

WHETHER AN EXPERIENCED COOK OR A FIRST TIMER A MICROWAVE OVEN CAN MAKE YOU LOOK LIKE AN EXPERT. JUST AS IT DOES IN DAILY FOOD PREPARATION, MICROWAVE COOKING MINIMIZES THE TIME AND EFFORT OF PRESERVING MANY FOODS.

THERE ARE SOME DELICIOUS MICROWAVE RECIPES SPECIALLY CREATED BY HOME ECONOMISTS AT LITTON MICROWAVE COOKING PRODUCTS—SO GOOD, EVEN GRANDMA WILL RAVE ABOUT THEM...

CARAMEL APPLE BUTTER

12-14 MEDIUM APPLES, CORED AND QUARTERED • 1/2 CUP APPLE JUICE • 1 CUP PACKED BROWN SUGAR • 2 CINNAMON STICKS • 1/2 TEASPOON GROUND CLOVES • 1/4 TEASPOON ALLSPICE.
1. PLACE APPLES IN 2 QT. CASSEROLE; COVER.
2. MICROWAVE 12-15 MINUTES ON HIGH OR UNTIL TENDER, STIR ONCE. PUT THROUGH FINE STRAINER.
3. MIX PULP WITH REMAINING INGREDIENTS IN 2 QT. CASSEROLE.
4. MICROWAVE 25-30 MINUTES ON HIGH UNTIL VERY THICK, STIR OCCASIONALLY. REMOVE CINNAMON STICKS; POUR INTO HOT STERILIZED JARS, COVER. APPLE BUTTER KEEPS 4 MONTHS REFRIGERATED. MAKES 2 CUPS.

LEMON PEACH PRESERVES

12 PEACHES, PEELLED AND FINELY DICED • 6 CUPS SUGAR • 1 BOTTLE (6 OZ.) LIQUID PECTIN.
1. PUREE PEACHES, MIX PUREE WITH PEACHES AND SUGAR IN 4 QT. CASSEROLE.
2. MICROWAVE 35-40 MINUTES ON HIGH, OR UNTIL BUBBLY, STIR OCCASIONALLY. IF BOILING OCCURS, REDUCE POWER TO SIMMER OR HALF POWER. LAST 5-10 MINUTES OF COOKING, STIR IN PECTIN.
3. COOL; FILL GLASS JARS AND COVER. PRESERVES WILL KEEP 4 MONTHS REFRIGERATED. MAKES 3 QTS. PRESERVES. USE TO GLAZE HAM OR SPREAD OVER PANCAKES OR WAFFLES.

BABY CARROT PICKLES

2 LBS. BABY CARROTS • 1 CUP WATER • 2 MEDIUM ONIONS, SLICED • 2 CINNAMON STICKS • 16 WHOLE CLOVES • 3 CUPS SUGAR • 2 CUPS VINEGAR • 1 CUP WATER.
1. CLEAN CARROTS. PLACE IN 2 QT. CASSEROLE; ADD WATER, COVER.
2. MICROWAVE 10-12 MINUTES ON HIGH OR UNTIL TENDER, STIRRING ONCE DURING LAST HALF OF COOKING. DRAIN. DIVIDE CARROTS, ONIONS, CINNAMON STICKS AND CLOVES INTO TWO 1 QT. JARS.
3. COMBINE REMAINING INGREDIENTS IN 2 QT. CASSEROLE.
4. MICROWAVE 4 MINUTES ON HIGH, STIR. CONTINUE COOKING 4 TO 5 MINUTES ON HIGH OR UNTIL BOILING. POUR MIXTURE OVER CARROTS WHILE HOT. COOL, COVER AND REFRIGERATE AT LEAST 24 HOURS BEFORE SERVING. CARROTS WILL KEEP UP TO 2 MONTHS REFRIGERATED. MAKES 2 QTS.

Labdaros draugijos metinis susirinkimas

Labdaros Draugijos metinis susirinkimas įvyko 1981 m. gegužės 10 d. Stutgarte.

Pirmininkavo Kun. K. Senkus, sekretorė Z. Glemžienė.

Valdybos pirmininkas J. Glemža savo pranešime nurodė, kad praėjusiais metais Draugijos veikla ėjo užpurni naujų susirinkimų aptartu keliu. Be rūpestų Vokietijos lietuvių moksleivija, buvo plečiami ryšiai su Suvalkų Tinkampio lietuvių moksleiviais ir užmegstas artimas kontaktas su Brazilijos lietuvių Bendruomenės valdyba, kuri įsteigė studenčių rėmimo fondą, ir Labdaros skirtingose šios sudarė tam fondu pagrinda.

Lenkijoje moksleivijos padėtis žymiai pasunkėjo dėl pasikeitusių kraište didelių ūkiškų neigiamų. Labdaros valdyba sustiprino paramą rūbais ir pinigais. Praėjusiais metais tam reikalui mūsų rėmėjai buvo dosnesni, o ypač prisidėjo suruosta Vokietijos lietuvių Bendruomenės valdybos Sodo šventė, kuri turėjo didelį pasisekimą ir kurios pelnas buvo skirtas Labdaros veiklai sustiprinti.

Labdaros praėjusių metų piniginių apyskaita:

Paamų: nario mokesčio gauta — 1.559,30, aukų šaipai ir stipendijoms — DM 12.974,63, ir įvairių — DM 1.211,34.

Išlaidų: šaipai ir stipendijoms — DM 13.070,85, rūbų ir kt. persiuntimas — DM 618,80, pašto — DM 441,90, raštinės, banko, spausdinių ir kt. — DM 561,53.

Labdaros valdyba tolimesnį veikimą veda ta pačia kryptimi ir pasirošius ji plėsti kiek leis Draugijos pajamos. Į talką padėti ugdyti labai reikalinga, ypač Europoje lietuvių akademine švietimoje Labdara kviečia, visą mūsų išeiviją. Tai programai vykdyti vien Vokietijos lietuvių galimybės labai ribotos.

Draugija širdingai dėkoja visiems rėmėjams ir maloniai prašo remti Draugiją toliau.

Draugijos valdybos kadencija tęsiasi šiais metais, o Revizijos Komisija išrinkta: pirm, Petras Gudelis, nariai — Liudvikas

Dirdė ir Manfredas Šiušelis.

Susirinkimas pareiškė Valdybai padėką už sėkmingą veiklą. Sekretorė Z. Glemžienė.

Adresas: Jonas Glemža, Conventrain 33, 7260 Calw-Hirsau, W. Deutschland Banko Konto: Labdara e. V. Nr. 1185163 (BLZ 60659191) Landesprokassie Stuttgart 1

TRUMPAI

— Stanley P. Balzekas St. didžiausios automobilių pardavimo bendrovės savininkas, neseniai šventė 88 gimtadienį. Jis bus pagerbtas metiniame Lietuvių kultūros muziejaus bankete birželio 21 d. Drake viešbutyje.

— Chicago's Lietuvių Moterų klubo tradicinis Gintaro dešimtinių balius įvyks birželio 27 d. Hilton viešbutyje.

— Žurn. Algirdas Gustaitis lanko Azijos ir Ramiojo vandenyno kraštus. Be abejo, jis pasispaudai savo įspūdingos kelionės nuotykius.

— Žurnalistas ir paskaitininkas Vilius Braženas iš Floridos kalbės Bostono lietuviams gegužės 23 d. Tautinės Sąjungos namuose.

— So. Bostono lietuvių minės Baisiojo birželio išvežimus ir išvežtuosius birželio 13 d. Gedulingos pamaldos bus šv. Petro bažnyčioje 6:30 val. vak., o po jų minėjimas parapijos salėje.

— Chicago's aukšt. lituanistinės mokyklos abiturientų išleistuvės bus gegužės 31 d. 5 val. vak. Jaunimo centre. Visuomenė kviečiama. Birželio 6 d. 9 val. ryto bus priimami nauji mokiniai.

— Jaunimo šventė, kurią surengė lituanistinė mokykla balandžio 11 d. St. Peterburgo Lietuvių klube, praėjo gražiai pasisekimu. Šventę atidarė lituanistinės mokyklos vedėja Danguolė Cibienė, padėkodama

SKAITYTOJŲ BALSAI

Gerbiamos Naujienos!

Aš siūniu 25 dolerius rašalui, kadangi Jūs per 30 metų Motinos Dienoje dedate mano su dukra paveikslą prie ratelio, kur mes prezentuojam vargo mokyklą.

Smagu pasidžiaugti nuveiktais darbais. Su Milwaukee lietuviams per 35 metus dirbu. Dabar aš pasitraukiau nuo Milwaukee lietuvių, nes man nepatinka jų politika — surinktus pinigus per Vasario 16-osios minėjimus siūnė barzdukinei Bendruomenei, o ne ALTui. Vienas lietuvis mane įžeidė, sakdamas, kad aš prisigėrusi Naujienų dvasios, nes jos dirba su komunistais. Aš skaitau Naujienas per 40 metų, nes Naujienos kasdien kariauja už laisvą Lietuvą. Užtat man jos ir patinka.

Dabar aš dirbu su Racine lietuviams. Mat, Vileišytės yra visuomenės darbuotojos. Dar man smagu skaityti apie mano pusseserę Aleną Devenienę, jos nuveiktus darbus. Aš linkiu jai tvirtos sveikatos dar ilgai dirbantis.

Tai, miela sese, būk sveika! Ilgiausių metų!

Grasilda Mitkienė (Vileišytė)

Lietuvių klubui, LB-nei už paramą mokyklai ir visiems, atsilankusiems į šią šventę. Tikrai buvo įdomu išgirsti ir pamatyti mūsų pačių jauniausių atžalų deklamuojančių, skaitančių, dainuojančių, skambinančių fortepijonu ir šokant baletą. Šventės programą pavairino studentės Linda Jurgailaitė ir Rūta Melinytė, pasikaitamos "Vilniaus pilies pasaka" ir jaunimo "Bangos" šokėjai, kurie gražiai pašoko kečius tautinius šokius. Šokiams grojo B. Pakis. Šokių vadovė M. Jokubaitytė-Sandargienė. Baisų programą mokiniai kartu su visais dalyviais sugiedojė Lietuvos himną. Garbė ir padėka priklauso lituanistinės mokyklos mokytojoms: M. Peteraitienei, V. Kulbokienei, R. Moore ir A. Bobelytei už programos paruošimą ir tėvų komiteto ponoms, kurios visus dalyvius pavaišino. St. Peterburgo lituanistinės mokyklos tėvų komitetas dėkoja visiems bet kuoprisidėjusiems prie jaunimo šventės pasisekimui. Taip pat reikšia padėką mokytojoms, mokiniams, M. Jokubaitytei-Sandargienei ir "Bangos" šokėjams už puikiai pa-

ruošta programą. St. Peterburgo lituanistinė mokykla mokslo metus baigia gegužės mėn. pabaigoje.

— Nepriklausomos Lietuvos savitraštis Spaudos baliui paminėjo 40 metų sukaktį gegužės 2 d. Montrealyje. Bendrovės valdyba sudaro: L. Norvaisa-Girinis, J. Petrulis, P. Klezas, P. Paukštaitis, Aug. Myle, J. Paškevičius, J. Šiaučius ir A. Žukas.

PIRMOJI GEGUŽINĖ ŠIMET

R. LB-nės Marquette Parko apylinkės valdyba gegužės 24 d. Vydžių sodelyje, 2455 W. 47th St., rengia gegužinę — pikniką. Bus šokiai, pietūs ir laimės šulinys. Gros Kivėno orkestras. Blogam orui esant, būsimė salėje.

Apylinkės valdyba

— Buv. Lietuvos Valstybinės Operos solistės Izabelės Motekaitienės Dainavimo Studijos tradicinis koncertas įvyks š.m. gegužės 31 d., sekmadienį, 3 val. popiet, Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Akompanuos Manigirda Motekaitis. Po programos — kavutė. Visi maloniai kviečiami. (Pr.)

— Juozo Kapačinsko atsiminimai Spaudos Baruose, Chicago's Lietuvių Literatūros Draugijos 1979 m. leidinys. Gausiai iliustruotas nuotraukomis, 216 psl. kaina \$7, gaunamas Naujienose. (Pr.)

— BALTIC MONUMENTS, INC., Marquette Parke, 2621 W. 71st St., lietuviai savininkai atidarė naują paminklų bendrovę, vadovaujamą Leonidos Kazėnienės, kuri turi ilgų metų patyrimą šioje srityje. Tel. 476-2882. (Pr.)

— VERTINGIAUSIA DOVANA — lietuvių dailininko meno kūriny — CIURLIONIO GALERIJA, Inc. 4030 Archer Ave., Chicago, Ill. Telefonas: Midland Savings darbo valandomis 254-4170, kitu laiku — 434-6155. (Pr.)

ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS

Norėdami susitikti su manimi, turite telefonuoti 523-3683 ir susitarti.

ELEONORA JAKŠTAS
4104 Archer Ave. (pusė bloko į Vakarus nuo California)

JONO KREIVENO KNYGOS PRISTATYMAS

Buv. Sibiro kalinio Jono Kreivėno atsiminimų knygos "Mirties Lageriuose ir Tremtyje" pristatymas visuomenei įvyks š.m. birželio 6 d., šeštadienį, Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje. Pradžią 5 val. popiet. Programoje trumpos kalbos, ištraukų skaitymas, meninė dalis ir kavutė.

Visi kviečiami dalyvauti. Komitetas

PAGERBS KANAUNINKA V. ZAKARAUSKĄ

Visuomenės organizacijų sudarytas komitetas rengia kan. Vaclovo Zakarausko kunigystės 50 metų sukakties minėjimą, kuris įvyks sekmadienį, gegužės mėn. 31 dieną.

Šv. M. Marijos Gimimo lietuvių bažnyčioje, Marquette Parke, 10 val. 30 min. bus iškilmingos Mišios.

Parapijos salė, 6812 S. Washenaw Ave., 3 val. popiet įvyks kanauninko pagerbimo akademija ir pietūs.

Visus lietuvius kviečiame dalyvauti. Pakvietimai gaunami pas komiteto narius ir Margi nuose, tel. 778-4585, 2511 W. Lithuanian Plaza Court arba telef. 925-1089. Auka \$12. Komitetas

— "NAUJIENŲ" įsteigėjų ir iki mirties ištikimam jų rėmėjui ir bendradarbiui Juozui SMOTELIUI iškeliauvus amžiną ben, lietuviškos demokratinės spaudos "NAUJIENŲ" parėmimui Juozas Bagdžius ir Justinas Žilionis aukojame 50 dolerių.

Kartu kviečiame ir kitus lietuvius prisidėti prie Naujienų kilnaus ir sunkaus darbo.

Su gilia užuojauta Naujienų Štabui,

Juozas Bagdžius ir
Justinas Žilionis.

REAL ESTATE

Namai, Zemė — Pardavimui | Namai, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.

DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligoninės ir universiteto. \$130,000.

MORRIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. \$75,000.

4 BUTŲ MŪRINIS — 3 po 4 ir 1-2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. \$69,000.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

Pirkite senoviškai

• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

• 4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiname aparate.

PARDUODU UŽ \$80,000
STATYBAI KOMERCINĖ
KAMPINĮ SKLYPĄ

132'—91' prie 6900 W. 87th St. ir 80'—0' prie S. New England Avenue.

Skambinti Savininkui:
6900 W. 87th St., Burbank, Ill.
598-8445

MARQUETTE PARKE mūrinis, naujesnis bungalow. Puikus seimai — 7 kambariai, 4 miegamieji, 1 pilna vonia, 2 pusvonės. Irengetas rūšys, 2 mašinų garažas. Arti bažnyčios, parko ir krautinių. \$52,000. Skambinti:
434-1368 arba 436-4655

RENTING IN GENERAL
— Nuomos —

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS su visais patogumais dirbančiam vyrui ar pensininkui beismante.
6947 S. Washtenaw Ave.

MARQUETTE PARKE išnuomojamas 4 kamb. butas antrame aukšte. Skambinti 436-8036

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

T & F SEWERAGE & PLUMBING. Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls, pumps and valves. We install complete bathrooms and basements.
523-1962

DVI IŠEITYS

— Ką galvoji apie vyrus, kurie valgo restoranuose?
— Jiems reikia apsigyventi, arba išsikirti.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turtu Chicago's miesto leidimą. Dirbu ir užmiesiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, portai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

Remontuoti ir statyti namus, sinagogas, ligonines, darbas garantuojamas ir asmeniškai atliktas.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, Ill. 60629
434-9655 or 737-1747

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Talsymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5920

A. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7459
Taip pat daromi vertimai, giminių švėtiniai, pildomi pilietinės tarnybai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zepolis, Agent
3205 1/2 W. 95th St.
Evanston, Ill.
60422 - 424-8654
State Farm, Fire, and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val. nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadienį nuo 9 iki 12-tes
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2%
ANNUAL RATE

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 3%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60628
PETRAS KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon, Tue, Fri, 9-4 Thur, 9-8 Sat, 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojų, visuomenės veikėjų ir rašytojų atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYŠ IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURČS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams iškilimui tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie tams darbus dirba.

SLA — išmokėto daugiau kaip AŠTUNIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis SLA nario pelno, nariams patarnauja tik sąvalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susiviniyje apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir ju gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopę vyrai visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA veikėją, jie Jums mielai pagelbės į SLA įstątyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
287 W. 20th St.
Tel. (212) 543-2218

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline.
Don't be a Bom Loser!